

Eliezer ben Jehuda (7 stycznia 1858 w Łużkach - 16 grudnia 1922 w Jerozolimie)

Ten językoznawca z Białorusi

taktycznie naród żydowski zmusił

do hebrajskiego

odkurzonego -

takoż język na ulicę wrócił.

(ebs)

Eliezer ben Jehuda - אֵלִיעֶזֶר בֶּן־יְהוּדָה - żydowski językoznawca, pisarz, działacz syjonistyczny, twórca współczesnego języka hebrajskiego.

Urodził się 7 stycznia 1858 w Łużkach, na Białorusi, jako Lejzer-Icchok Perelman - Лейзер-Ицхок Перельман, w rodzinie chasydzkiej. Kształcił się początkowo w chederze, a następnie w jesziwie w Połocku. W 1877 ukończył gimnazjum w Dyneburgu na Łotwie, zaś od 1878 studiował w Paryżu medycynę. Wyemigrował do Palestyny w 1881 na fali żydowskiego ruchu niepodległościowego, który w niedalekiej przyszłości miał dać początek syjonizmowi.

Zachęcony hasłami głoszącymi odrzucenie diasporycznego stylu życia i budowę nowoczesnego żydowskiego społeczeństwa, rozpoczął prace nad odnową używanego jedynie w modlitwie języka hebrajskiego, który miałby zastąpić jidysz i zostać uniwersalnym językiem wszystkich Żydów.

<https://www.youtube.com/watch?v=NQvB-djqMag>

Praca nad modernizacją polegała przede wszystkim na ujednoczeniu i uproszczeniu zasad gramatycznych oraz utworzeniu nowych słów. Większość z nich ben Jehuda zbudował z rdzeni znalezionych w istniejącej literaturze, głównie w Biblii, ale także zaczerpniętych z języka arabskiego i języków indoeuropejskich, zwłaszcza słowiańskich i germańskich; część wymyślił sam. Wprowadził też nowoczesne, wzorowane na zachodnich, zasady interpunkcji.

Choć początkowo nikt nie traktował jego pracy poważnie, a środowiska ortodoksyjne wręcz się jej sprzeciwiały, uznając hebrajski wyłącznie za język świętych ksiąg, wysiłki ben Jehudy zostały szybko docenione. Celem koordynacji prac powołano w 1890 Komitet Języka Hebrajskiego, przekształcony w 1953 w istniejącą do dzisiaj Akademię Języka Hebrajskiego.

W 1908 ben Jehuda rozpoczął publikację Kompletnego słownika antycznego i współczesnego języka hebrajskiego (Millon ha-laszon ha-ivrit ha-jeszana we-ha-chadasza), który stał się podstawą dla postępującej szybko popularyzacji języka. Wydawanie go ukończono po jego śmierci, 16 grudnia 1922, w 1953, a liczył on ogółem 17 tomów.

W roku 1948, po utworzeniu państwa Izrael, odrodzony język hebrajski stał się językiem urzędowym tego kraju.

<https://www.youtube.com/watch?v=pgjq8uqQ79E>